

Ára:
60 fillér

Magyar Nemzet

Szombat
1953 január 10
IX. év 8. szám

HAZÁNK, A BÉKE ORSZÁGA

ELSŐ LÉPÉSEIT TESZI a magyar munkás és paraszt, mérnök és orvos, tudós és művész az új esztendő új küzdelmeit és sikereit igérő útján. Az út végén monumentális a cél, igaz hazafiatlant, egész embereket kíván: az ipar termelését 16 százalékkal kell növelni az új év 365 napján — egyetlen esztendő alatt végzünk akkora munkát, aminek Horthyék idején teljes két évtized kellett! Ma, 1953 január 10-én írunk: ez az öt éves terv negyedik éve első hónapjának első harmada. Üzemeinkben most folynak a tövisméretű értekezletek, a dolgozók békés haditanácskozásai. Arról tanácskoznak, milyen feladatokat hozott az új esztendő, mit kell 1953-ban s különösen az első negyedében megvalósítani. Műszaki értelmiségünk nagyszámú feladata úgy előkészíteni ezeket az értekezleteket, hogy minden munkás megismerje a gyár, az ország tervét. A mi tervünk reális, megvalósítható, előtér, ami nem számok élettelen kalma, hanem hatalmas mozgósító erő.

Ez az erő fűtötte az ózdi martinánsokat, akik kiemelkedő munkas kerekkel, napi terveik túlteljesítésével ünnepezték az év első dekádját, a MÁVAG dolgozóit, akik most készítették el a negyedik magyar fűtőpajzsot, öt éves tervünk egyik büszkesége, a Földalatti Gyorsvasút fűtésének meggyorsítására. Ugyanez a lelkesedés lobogott a diósgyőri hengereszekben, amikor január 6-án csúcseredményt jelentettek: a durvahengerson 44,8 tonna acélt hengereltek tervén felül! És a tatabányai bányászok megfogadták, hogy megjavítják a szén minőségét, a vasút dolgozóit, hogy még januárban megszüntetik a munkásokon, személyeken és gyorsvonatokon késést, a Fogaskerékgyár dolgozóit, hogy határidő előtt szállítanak a November 7 Erőműnek. ... De ki tudná ma felsorolni január első harmadának munkahőseit és munkahősait, az a sok helyfűtő, kemény embert a munkapadoknál és a tervezőasztaloknál, aki most megfogadja: jobb munkával, fejlettebb módszerekkel segíti nagy békeműveink felépítését.

Ma fejezték be üzemeink nagy alkotásra szövetkezett szellemi és fizikai dolgozóit az első harmadot, lekesen zengve a jelszót, az országos indulót: »Az első naptól, az első műszaktól kezdve teljesítjük a tervet!«

A Középdunántúli Tröszt, Pécs és Nógrád harca a több szénért

Legfontosabb alapanyagunk, a szén biztosításáért az új terv első napjától nagy küzdelmet folytatnak bányászaink. A Középdunántúli Szénbányászati Tröszt vállalatai tavaly keményen és eredményesen küzdöttek az egyenletes, ütemes termelésért, de az új év első napjaiban nem alkalmazták következőt a tavalyi jó tapasztalatokat, ezen felül sok volt a hiányzó és csökkent a széntermelésen dolgozók száma is. Emiatt a tröszt csak 86 százaléknál tart eddigi tervének teljesítésében. Gátolja munkájukat a dudari bánya is, amely az első közli a sereghajtók közé került. A dudariak támogatására kaperószalagokat adtak és kibővítették a bánya csillaparkját. A trösztnek van már két vállalata, amely a hó eleji lemaradást behozta és túlteljesíti a tervet. Pusztavám 104,4, Ajkán 101,9 százalékos napi tervteljesítést értek el péntekre virradóra.

A pécsi bányatelepi üzemeiben a múlt év első felében a műszaki patronázs mozgalmak sok segítséget adott a dolgozóknak, mert a jobb munkaszervezést, a haladó munkamódszerek átvételét támogatta. Az év második felében ez a mozgalmak ellanyhult, de most Koncsag Károly bányamérnök újra

elindította a patronázs mozgalmat, védőnőket vállalt két fejlesztő és példát adó hamarosan követték a többi műszakiak is. Az újjáéledt verseny eredményeként a fejlesztő teljesítmények január első napjaiban a decemberihez képest több mint 5 százalékkal emelkedtek.

A Nógrádi Szénbányászati Tröszt műszaki vezetői új szervezési intézkedésekkel segítik elő, hogy a tröszt vállalatai becsülettel teljesíthessék tervüket. Ehhez jelentős segítséget nyújt Kusnyér Zoltán, a tröszt főmérnöke és Csillag József, a borsodi tröszt főmérnöke között folyó párosverseny. A szervezési intézkedésekhez tartozik, hogy Maconka és Kistehernye határában központi gépraktárt létesítsenek, amely biztosítja a zavartalan alkatrészellátást és a karbantartást.

Nógrádban új széntelepeket is feltárnak és megnyitják a 80 évvel ezelőtt abbahagyott királytároló feltést. A tordasi széntelepeknél megrövidült az utak és jobb szellőztetést is biztosítanak. Mízszerén, Mátravácon, Ménkesen, Tiribesen, Szorospatakon és a zagyvai bányáuzemnél meggyorsítják a feltérési, előváltási munkákat.

Új gépek a mezőgazdaságban

A Mezőgépszerkesztő Iroda jelentős támogatást nyújt mezőgazdaságunk gépesítéséhez és tavaly nemcsak teljesítette tervét, hanem az időközben felmerült kívánságokat teljesítve, tervén felül is dolgozott. Így szerkesztette meg a félláncfalpasz traktor lánoszervezetét, amelyet idén már sorozatban fog gyártani a gépipar. A tervmunkák középpontjában tavaly a magyar kőolaj AC-400-as arató-cséplőgép továbbfejlesztése volt. A magyar arató-cséplőgép tökéletesített változatát az EMAG-ban már sorozatban gyártják. Ev végére szovjet minta alapján már majdnem befejezték az AC 4-es cséplőgép szerkesztését is s az utóbbi 1953. második felében kerül sorozatgyártásra.

Az iroda tavaly újítja mezőgazdasági gépek egész sorát tervezte meg, nagyrészt szovjet tapasztalatok segítségével. A gépeket kipróbálták és idén vezetik be sorozatgyártásra. Ilyen az új típusú öshántós eke, a cseméltető, a kurákszedő és műtrágyaszemcsőgép, a D 24-es nagyteljesítményű kalapácsos daráló és a növényvédelmet szolgáló úgynevezett vihar-mozgó-gép. Szovjet minta alap-

ján elkészült a magyar fejtőgép terve is.

Az újonnan tervezett gépek könnyebbek is a réginek, például az új kazalozó 17 helyett 13 mássa súlyú. Így gépenként 400 kiló acélt lehet megtakarítani és ugyanabból az acélmennyiségből 1000 helyett 1307 gép készülhet el.

Öt megmentett munkanap a Sztálin-téren

Egyik legnagyobb tervalkotásunk, a budapesti földalatti gyorsvasút építkezésén sok gondot okoz a talajvíz elszigetelése. A Sztálin-téri munkahelyen jelenleg a mozgólepcső feletti géperet építik s a betonfalakon keresztül állandóan gyöngyözött a víz, amely a próbázgatót és három esetben ledobta. Most Kató Sándor közműves javaslatára vajatokat vágat a falba, ezeket behasított Bergman-csővel kibélelték és munkaközben az átszűrőmő vizet így vezetik el. Az észszerűsítéssel öt munkanap kiesés nélkül mentették meg a munkahelyet.

Diósgyőrben elkészült a Tiszalöki Vízierőmű turbinaháza

Nagyszámú termelési eredmény született a Diósgyőri Kohászati Üzemek acélöntődjében csütörtök reggeltől péntek reggelig. A napi tervet 171 százalékra teljesítették. Ezen a napon készítették el az öntődjében nagy békeműveink, a Tiszalöki Vízierőmű hatalmas turbinaházát.

Az elektroacélmű több ke-

mencélét egyidőben csapolták és így nyertek kellő mennyiségű acélt a nagy munkához. A teljesítmény értékét növelt, hogy bár az időjárás viszontagságai megrongálták a munkát, azt gyorsan és pontosan kijavították. A turbinaház öntését Szabados Barna öntőbrigádja végezte el.

Iskolák, óvodák, napközi otthonok épülnek

Ebben az évben tovább fejlődik közoktatásügyünk. Az iskolahálózat területei fejlesztésére 358,649.000 forintot irányoz elő a költségvetés és ezenkívül a tanácsok kezeltében lévő közoktatásügyi intézmények fenntartására és fejlesztésére 1325 millió forint áll rendelkezésre.

Növekszik az óvodák, napközi otthonok férőhelyeinek száma és körülbelül 200 óvodát napközi otthonná alakítanak át. Budapesten a VIII. kerületben, továbbá Miskolcon, Debrecenben és Győrben 100 személyes óvoda épül. Szolnok, Mezőtúr és Salgótarján 75 férőhelyes óvodát kap.

Ebben az évben 39 új általános iskola épül 664 tanteremmel. Az eddigi nagylétszámú 70-80 tagú osztályok helyett jóval kisebb létszámú osztályban folyik majd a tanítás és így a színvonal is magasabb lesz. Munkába áll 1500 új ne-

velő. 8000 tanuló részére életmezéssel egybekötött napközi otthonokat szerveznek és ebből az igazságtalan mulasztások csökkenése is várható.

A középiskolai tanulók számára új általános gimnázium épül Pesterzsébeten, Országút, Siófokon és Tatabányán, óvodáképző a Heves megyei Kál községben és tanítóképző Debrecenben és Kaposváron. A diákotthonok férőhelyeit 27.500-ra emelik.

A tanulók kulturális színvonalának emelésére fejlesztik az ifjúsági könyvtárakat, nagyobb számban rendelkeznek megkönyveket és folyóiratokat. A természettudományos szakkörök számát jelentősen megnövelik és számos új szemléltetőeszköz bocsátanak az iskolák rendelkezésére, így többszáz iskola kap mikro-diavetítőkészüléket és új mikroszkópokat. Az oktatásmélyzet továbbképzésére 22,2 millió forintot irányoznak elő.

Új agrotechnikával, öntözéssel növelik termésüket a szövetkezetek

A termelőszövetkezetek parasztsága az új évben Gerő Ernő útmutatásai szerint igyekszik továbbhaladni a fejlődés útján. Borsodban a legfontosabb feladatok egyike az öntözéses területek növelése, az iparvidéket ellátó zöldövezetek kiterjesztése. A folyók, patakok vizét használják fel öntözésre, elsősorban a takarmányföldek, rétek és legelők vizét biztosítva. Az öntözött területeket mintegy 1000 holddal növelik és tavasszal több mint 5000 hold kalá-

szot keresztesposzta vetnek el, hogy növeljék a terméshozamot. A jól bevált szöveti tapasztalatok alapján több ezer hold kukoricát és napraforgót négyzetesen vetnek és a pótbeporzást nemcsak ezeken a növényeken, hanem több ezer hold rozson és lucernán is elvégzik majd. Mintegy 10.000 holdon vetnek el hibridkukoricát, 500 holdon nyári vetésű burgonyát, ezenkívül új gyümölcsösöket és szőlőket is telepítenek.

Párosversenyben a Betonútépítő Vállalat műszaki vezetői

A Betonútépítő Vállalat, mely építőiparunk egyik legnagyobb vállalata, múlt év tervét határidő előtt sikerrel befejezte és az új tervét megindulásakor érdekes, új kezdeménnyel igyekszik ezt a teljesítményt túlszárnyalni.

Rákosi Mátyás költségvetési beszéde az egyenletes tervteljesítésről, a középkeletképzés sürgető szükségességéről és a munkafegyelm megőrzéséről arra az elhatározásra buzdította a vállalat különböző munkahelyeinek műszaki vezetőit, hogy párosversenyre hívják ki egymást.

Goszléth István, a sármel-leki munkahely kétszemes sztahanovista főépítészvezetője a kalocsai munkahely sztahanovista műszaki vezetőjét, Arkai Andrást kereste fel négy pontból álló versenykihívásával. A verseny pontjai szerint mindkettő vállalkoz a napenkénti egyenletes tervteljesítésre, az egy főre eső termelési érték megnövelésére, négy segédmunkásnak kiváló szakmunkássá való átképzésére, egy egyetemről újonnan kikerült fiatal mérnök gyakorlati bevezetésére az építészeti feladatkörbe és végül az igazságtalan hiányzások felszámolására.

Hasonló feltételek mellett hívta ki Sz. Molnár József, kalocsai munkahelyvezető Székelyhídi Istvánt, a paksi munkahely műszaki vezetőjét és a példát azóta már többen is követték a Betonútépítő Vállalatnál.

A műszaki párosverseny elsőszőr a Betonútépítőnél,

mert eddig csak a szakma egyes dolgozóit, brigádjaikat versenyben egymással. A műszaki vezetők versenytől sokat vár a vállalat, mert az ő nemes vetélkedésük a vezetésük alatt álló munkahelyek jobb, tervszerűbb, eredményesebb munkáját vonja majd maga után.

Természettudományos előadások

A haladó tudomány eredményeit, öt éves tervünk nagy alkotásait ismertetik kiadó tudósaink azon az új előadássorozaton, amelyet a Magyar Természettudományi Társulat indít. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pázmány Péter-téri dísztermében rendezik a négy előadást álló sorozatot. Január 14-én tartja az első előadást JAKUTS László geológuskutató a barlangok keletkezéséről és elmondja előadásában, hogyan fedezték fel a Béke-barlangot. Január 21-én WÁLD Béla egyetemi tanár, a rákkutatás legújabb eredményeiről tart előadást. Február 11-én HERCZEG Tibor, a szabadsághegyi Csillagvizsgáló Intézet tudományos kutatója tart előadást a naprendszer kialakulásának új elméletéről. Február 18-án ZOLTAN László egyetemi tanár beszámol az agyegészséget fejlődésének mai állásáról, az agymegbetegedések gyógyításáról.

A szuhakállói hősök Tatabányán és Oroszlányban

A hős szuhakállói bányászok a napokban felkeresték társait a különböző bányáuzemekben, hogy beszámoljanak megmenekülésük hősi történetéről. Tatabányán Vrabik Lajos aknász, a szuhakállói pártszervezet szervezőtitkára mondotta el a mentés történetét: hogyan éltek elzárva a föld alatt, mégis bizva a párt segítségében. A többi között így beszélt:

— Nehéz elmondani, mit éreztünk, amikor a jól ismert, drága hangot meghallottuk, amikor először hallottam: »Vrabik elvtárs, élnek mind a tizenhelen?« Rákosi elvtárs azt mondta: bizunk, kezdeményezzünk és élni fogunk mind a tizenhelen. Biztosak voltunk abban, hogy a felszínre kerülünk, mert amit Rákosi elvtárs ígért, azt valóra is váltja.

Rége emmiért dolgoztunk. Mindig adtunk, de soha sem kaptunk. 1938-ban is volt vízbetörés Szuhakállón, négy bányász maradt a föld alatt, kimentésük 2000 pengőbe került volna. Az akkori bányatulajdonosoknak, a kapitalistáknak nem ért meg ennyit a négy bányász élete.

Oroszlányban, a Vörös Csillag-kultúrotthonban idős Bakos János szuhakállói vándor mesélt megmenekülésük egyes rész-

leteit. Simon Kálmán főmérnök a mentési munkálatokról beszélt. Dorogon, a József Attila-kultúrotthon dísztermében Boros János vándor szövelt a hősi küzdelem történetéről:

— Kimondhatatlanul boldog érzés fogott el mindannyiunkat, amikor megtudtuk, hogy maga Rákosi elvtárs irányítja a megmenekülést folytató munkát, félóránként érdeklődik sorsunkról. Örömlőnkben sírtunk, összelelkeltünk, tudtuk, hogy felmegyünk a napra.

Szaniszló Ferenc vándor megköszönte a dorogi mentőknek a 17 bányász életéért végzett hősi munkájukat és megemlékezett Hám Kálmánról, aki hősi halált halt az életemet küzdelemben. Pécsen Kresák Magda 20 éves szuhakállói bányászleány, Komlón Szűcs Zsuzsanna ismertette a megmenekülés történetét. Szűcs Zsuzsanna, amikor december 16-án reggel 5 órakor telefonértesítést kaptak a tenyegő vízbetörésről, távolabb dolgozó társai értesítésére sietett, s mire visszatért helyére, a kijáratot már elöntötte a víz. Bányász társai hosszasan ünnepezték Szűcs Zsuzsannát, miként az egész magyar nép nagy szeretettel fordul a kimentett hős szuhakállói bányászok felé.

Ózd 70 tonna nyersvasat adott tervén felül

Az ózdi nagyolvasztó dolgozó az új tervén első napjaiban lemaradtak, majd a lemaradás behozásáért a kohászbrigádok párosversenybe léptek.

A brigádverseny igen eredményesnek mutatkozott és csütörtök reggeltől péntek reggelig hatalmas tervtúlteljesítést is eredményezett. A nagyolvasztó miben ezalatt 70 tonna nyersvasat termeltek a napi elő-

írányzatot felül. A jó eredményt annak köszönhetik, hogy időben biztosították a nyersvas és salakvitákat s az energiaszolgáltató gyár részleg tisztított gázt adott a munkához. A nagyolvasztók párosversenyében ezen a napon a II. számú Április 4. kohó dolgozói kerültek ki győztesen: 17,1 százalékkal szárnyalták túl napi tervüket.

A MÁVAG Szerszámgépgyárban minden harmadik dolgozó újít...

A MÁVAG Szerszámgépgyárban, amely múlt évi tervét az első közli, 110 százalékos eredménnyel fejezte be, eddig az új tervén minden napján elérték a 102 százalékos és így a gyár január első dekádját is túl fogja teljesíteni. A Szerszámgépgyár éves versenyre hívta ki a Szivattyúgyárat, az 1953-as terv sikeres befejezése érdekében. Ebben az évben át tartó, hosszú lejáratú versenyben az első versenypont a terv december 21-re való befejezése, az első tervnyegyed március 25-i megvalósítása mellett. Jelentős mértékben járult hozzá a terv sikeres elindításához a műszaki-szervezési intézkedések tervével kapcsolatos beérkezett újítások, javaslatok nagy száma. Ilyen jelentős újítást adott például Kovács Sándor mérnök az importanyag-megtakarítás terén. Krómnikkel tartalmú anyag helyett hazai gyártású ötvözt anyagokat alkalmaz, mélyhűtési eljárással és ezzel évente többszáz ezer forintot takarít meg a népgazdaságnak. Múltan a MÜSZINTTERTV-hónap során a gyár minden harmadik dolgozója adott be újítási-, észszerűsítési javaslatot, a várható megtakarítás többmillió forintba tehető.

Textilanyagok, előrenyomott szabásmintával

A textilgyárakban jelentős mennyiségben keletkeznek vászon, flanel, szövet és egyéb maradékok. Az ilyen maradékanyagot eddig vagy kiló-súlyban adták el, a rendes árnál jóval olcsóbban, vagy mint »maradékot« értékesítették, a méteráránál szintén olcsóbb áron.

A Ruhatervező Vállalat a könnyűipari minisztériummal együtt, most új kezdeménnyel indított el a maradékanyagok értékesítésére és célszerűbb hasznosítására. Gyermekruhák készítésére szabásmintát nyomtatnak a maradékokra, az anyag nagyságától függően egy vagy két ruhácska, esetleg külön köntény szabásmintáját. Az előnyomott szabásminta alapján még az any is könnyen megtudja varrni kisgyermek számára a ruhácskát, aki eddig nem tudott varrni. Még varrogpre sincs okvetlenül szükség, mert a minta alapján kivágtott ruhahérszeket kézzel is össze lehet illeszteni. Az előnyomott szabásmintájú textilanyagot egyenként cellofánba csomagolva hozzák kereskedelmi forgalomba. Minden csomaghoz egy kis képet mellékelnek, amely azt ábrázolja, milyen lesz majd a kész ruhácska. A maradékanyagok szabásminta nyomását a Képzési Textilművek vegyipariparmonó eljárásával. Néhány nap múlva már kaphatók a szakkülfeltekben — elsősorban a

Gyermekruházati Mintaboltban — a szabásmintával ellátott textilmaradékok.

Pioker

1957 júniusánál tart

Pioker Ignác, az Egyesült Izzó Kossuth-díjas sztahanovista gyalusa, szovjet tapasztalatok felhasználásával csaknem hontként vezet be újítást, észszerűsítést munkájában. Legújabbban a vácuum technikai gépek keresztfelének megmunkálását csökkentette újításokkal 240 percről 70 percre. Újításai, észszerűsítései hozzájárultak ahhoz, hogy január 8-án, csütörtökön befejezte 1957. májusi tervelőirányzatát, s már megkezdte 1957. júniusi tervének teljesítését. Eredményes munkája mellett állandóan tanítja kisebb szakképzettsgű társait s például elérte, hogy Gesztési Sári gyalus 60-70 százalékról 110 százalékra emelte tervteljesítését.

ÚJ NEPDUFFER építést fejezik be a közeljövőben a Móricz Zsigmond-körtemen, a Boráros-téren és a Dózsa György-úton.

TERMELETSZÖVETKEZETI PIACOT létesítenek a Telek-téren. A térnek egy részét aszfaltozzák és az árusok részére padokkal, asztalokkal szerelik fel.